

Nr 50.

Av herrar **Magnusson** i Skövde och **Weibull**, om höjd tull å vissa slag av törnrosbuskar och törnrosor.

Den svenska trädgårdsodlingen har under de senaste årtiondena undergått en betydande utveckling och därigenom förmått skaffa bärgning åt ett ständigt ökat antal företagare och arbetare. Den alltjämt stigande importen av trädgårdsprodukter, nu stegrad genom de importhinder, som flertalet andra länder för sin del genomfört, hotar emellertid icke blott att fullständigt hämma denna löftesrika utveckling utan än mer förorsaka ren tillbakagång för näringen. Genom de berörda importhindren ha exportländerna föranletts att i ökad omfattning i vårt land söka ersättning för på annat håll förlorad marknad, varigenom vår beträffande ett stort antal artiklar så gott som oskyddade trädgårdsodling blivit hårt trängd i konkurrensen. Vi hänvisa härutinnan till den framställning av läget, som lämnats i en samtidigt härmed avlämnad motion angående tull på vissa slag av köksväxter jämte frukt, vilken framställning även är tillämplig på här avhandlade varuslag nämligen törnrosbuskar, som f. n. äro en massartikel och därjämte äro föremål för massimport till rena dumpingpriser, om nu ens beteckningen dumping i detta fall är tillräckligt betecknande. Särskilt Tyskland och Holland, vilka länder haft en mycket betydande försäljning av rosbuskar på England och Amerika, men vilken marknad nu blivit så gott som stängd icke blott genom tullförhöjningar utan kanske än mer genom fullständig köpstreck, ha nu slungat sitt överskott på den svenska marknaden till fullständigt ruinerande priser.

Medan produktionskostnaderna för vanliga törnrosbuskar i Tyskland kunna beräknas till 25 à 30 pfennige per st. och i Holland till lägst 20 cent, utbjöds under förliden höst rosbuskar därifrån i extra första kvalité till priser som varierade från 20—35 öre, vilka priser emellertid vid prutning avsevärt sänktes. Valutaskillnad var fullständigt borteliminerad därigenom att varan utbjöds i svenska kronor. Under sistlidne vår förefanns i Holstein vid därvarande säsongs slut men i tid för vår senare infallande säsong ett så stort överskott av rosbuskar, att svenska avnämare erbjödos sådana för 10—15 öre stycket, ett pris som då kunde ytterligare nerprutas. Hellre än

att bränna kvarvarande förråd, sålde man till varje erbjudet pris. Förhållandet torde enligt föreliggande upplysningar om förråden och årets ännu sämre försäljningsresultat bli likadant om ej sämre till våren. Ännu lägre vore utbuden för rosbuskar av andra kvalitet.

Förädling och uppdragning av rosbuskar möta i vårt lands klimatiskt gynnsammare delar inga större svårigheter. Omfattande odlingar ha också igångsatts och levereras därifrån fullgoda varor. Odlingarna måste dock väsentligen inskränkas eller helt upphöra, därest icke åt desamma beredes skydd i den nu fullständigt förödande konkurrensen. Det må i detta sammanhang erinras därom, att dessa odlingar kräva lång tid och betydande erfarenhet för att med framgång drivas — erfarenhet och träning för såväl företagarna som för arbetarna. När nu sådan på flera håll vunnits och vi äro på god väg att bli självförsörjande ifråga om detta varuslag, hotas hela odlingen med undergång.

Produktionskostnaden för buskrosor kan i vårt land beräknas under normala förhållanden uppgå till 30 à 35 öre st., alltså något högre än motsvarande i Tyskland och Holland, beroende på att företagarna här måste betjäna sig av dyrare och tillsvidare mindre tränad arbetskraft. Ett parti-försäljningspris av 35—40 öre st. ansluter sig väl till denna produktionskostnad, i vilken ej inräknats vissa försäljningskostnader, förlust på osåld vara m. m. Mot en konkurrens som säljer varan till förut omnämnda priser är den svenska odlingen tillspillogiven. Det bör meddelas, att odlingen av buskrosor i Holstein börjat drivas även av småbrukare och lägenhetsägare, vilka däri söka en nödinkomst och som kunna fortsätta odlingen mera oberoende av underpriser än plantskolor, som arbeta med lejd arbetskraft. Utbuden till underpris komma därför med all sannolikhet att fortgå.

Törnrosbuskar utgöra f. n. en massartikel såväl för plantering å rabatter och grupper som för drivning under glas. Importsiffror synes dock ej finnas redovisade. En tillräcklig skyddstull skulle visserligen för tillfället hindra inköp till underpris och sålunda i viss mån fördyra varan, men däremot med säkerhet icke höja priset utöver vad driverier och andra avnämmare normalt böra betala och tidigare också fått betala. De svenska odlarna ha nämligen alla förutsättningar att, under förutsättning av verksamt skydd, kunna fylla vårt lands behov av rosbuskar. Den nuvarande tullen av 7 öre per kg. saknar nämligen som skyddstull allt värde.

Om man, vartill anledning förefinnes, räknar med utbud av utländska rosbuskar till angivna låga pris, 15—20 öre, skulle för täckande av underskottet gentemot våra produktionskostnader erfordras en tull av samma belopp. Rosbuskar väga vid normalstorlek omkring 0: 10—0: 12 kg., vid svagare kvalitéer något mindre. Därjämte kan vikten sänkas med en tredjedel eller mer genom att den före planteringen erforderliga beskärningen verkställas i produktionslandet. För att ge den svenska odlingen tillräckligt skydd bör tullsatsen sålunda ej sättas lägre än 1 kr. per kilogram.

Beträffande en dylik förhöjnings inverkan på priserna må erinras dels om varans lyxbetonade karaktär, dels om det tämligen analoga fallet för några år sedan med höjningen av tullen å fruktträd, vilken höjning främst avsåg att hindra importen av värdelösa fruktträdssorter. Tullförhöjningen har icke åstadkommit någon som helst ökning av priset på fruktträd, vilket tvärtom på grund av stor inhemsk produktion varit i fallande, men höjningen åstadkom dock den tvåfaldiga nyttan att upprätthålla den svenska produktionen och förhindra värdelös import. Ett verksamt skydd för uppdragningen av rosbuskar skulle tvevelsutan visa likartade verkningar.

Med stöd av det anförda tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande tull-taxa enligt uppställning här nedan, att förädlade törnrosbuskar ävensom förädlade törnrosor på stamformigt underlag åsättas en tull av 100 kronor per 100 kilogram samt att denna tullförhöjning träder i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock senast den 1 nästa september.

Stat. nr Växter ej särskilt nämnda levande. Tull pr 100 kg. Redov.grund. Tulltaxerubr.

95	Andra, törnrosbuskar och stamrosor, förädlade	100: —	kg. kr.	40
----	---	--------	---------	----

Stockholm den 19 januari 1932.

Harry Weibull.

Karl Magnusson,
Skövde.